

LEESBEESTEN & LUISTERVINKEN

Lezen is belangrijk, maar vooral ook heel erg leuk. Met de kinderpodcast Leesbeesten & Luistervinken brengen we nog meer leesplezier in jouw klas. In deze serie podcasts staat het gesprek tussen kinderen en kinderboekenschrijvers centraal. Ga aan de slag met lees- en luistervaardigheden en werk ondertussen ook aan digitale geletterdheid in de klas. Deze lesbrief is geschikt voor groep 6, 7 en 8. De les duurt ongeveer een uur.

LESBRIEF!

Podcast met
Arend van Dam

5 min - Voorbespreking

25 min - Luisteropdracht

25 min - Verwerkingsopdracht

5 min - Tips voor leesplezier

Op de weektaak

De speurhondenopdracht bestaat uit de laatste stappen van de onderzoekscyclus (zie de stappen 4 tot en met 8 van het werkblad). Hiervoor zijn apparaten met internet nodig, zodat de leerlingen online informatie kunnen zoeken. Ons advies is om deze opdracht op de weektaak te zetten. Leerlingen kunnen dan in hun eigen tempo een onderzoek doen naar aanleiding van de podcast.

Let op: het is wel belangrijk dat de luistervinkopdracht ter voorbereiding op de speurhondenopdracht klassikaal wordt gedaan.

Tijd over in de les?

Heb je meer tijd in de les om te besteden aan deze lesbrief? Dan kun je de duizendpootopdrachten doen. Dit zijn opdrachten over leesplezier die we in creatieve werkvormen hebben gegoten. Je hebt er minimaal 15 minuten voor nodig.

Heb je de ruimte om twee lessen aan deze lesbrief te besteden? Dan kun je ervoor kiezen om het onderzoek (de speurhondenopdracht) niet op de weektaak te zetten, maar om hier klassikaal mee aan de slag te gaan. Als docent kun je de leerlingen dan coachen in het onderzoeksproces. Besteed hier minimaal 40 minuten aan.

Opdrachten overzicht

Voor alle leerlingen is er een werkblad met daarop 8 stappen. De stappen zijn verdeeld over de opdrachten 1 en 2.

Opdracht 1 de luistervinkopdracht: maken de leerlingen op hun werkblad stap 1 tot en met 3.

Opdracht 2 de speurhondenopdracht: maken de leerlingen op hun werkblad de stappen 4 tot en met 8.

Opdracht 3 de leesbeestenopdracht: gaan de leerlingen nog meer boeken ontdekken en in de bonusopdrachten (duizendpootopdrachten) gaan de leerlingen creatief aan de slag met boeken en verhalen.

& LEESBEESTEN LUISTERVINKEN

1) Luistervinkopdrachten

Introduceer de podcast met de vraag wat de leerlingen van Arend van Dam weten. Wie kent hem en heeft ook boeken van hem gelezen? Laat de leerlingen over deze boeken vertellen. Hoeveel boeken heeft hij geschreven? En in welke talen verschenen zijn boeken? Toon op het digibord de website van [Arend van Dam](#), maak kennis met deze schrijver en controleer samen de antwoorden.

Nu is het tijd om het interview met Arend van Dam te beluisteren. Voor alle leerlingen is er een werkblad dat ze kunnen invullen. Beluister het interview met de klas vanaf 01:10 min tot 13:45 min. Doorloop de eerste drie stappen op het werkblad en bespreek daarna

2) Speurhondopdrachten

Bespreek met de leerlingen welke drie onderwerpen zij hebben omcirkeld bij stap 3 op het werkblad. Laat de leerlingen één onderwerp kiezen waar zij meer over willen weten. Doorloop daarna stap 4 tot en met 8. Hieronder vind je een lijstje van onderwerpen die je kunt aandragen aan de leerlingen die niet op gang komen bij het kiezen van een onderwerp dat ze willen onderzoeken.

- Kinderboekenweekgeschenk
- De diamant van Banjarmasin
- De reis van Syntax Bosselman
- Zilveren Griffel
- Schrijvers van de Ronde tafel

INHOUD PODCAST

- 00:00 min. - Intro Leesbeesten & Luistervinken
- 01:10 min. - Interview Arend van Dam
- 13:46 min. - Interview schrijver Frank van Pamelan
- 19:15 min. - Interview Waanzinnige podcast
- 25:45 min. - BoekenCast Top 5
- 34:16 min. - Afsluiting Leesbeesten & Luistervinken

LESBRIEF!

& LEESBEESTEN & LUISTERVINKEN

Hij vertelt over de Kinderboekenweek, het kinderboekenweekgeschenk, het prentenboek en geeft ook een aantal leuke leestips. Op [kinderboekenweek.nl](https://www.kinderboekenweek.nl) vind je een overzicht van alle bekroningen en korte video's waarin schrijvers en illustratoren verrast worden met een Zilveren Griffel of Zilveren Penseel. De kinderboekenmakers krijgen met deze video's een gezicht. Zing samen in de klas het speciale [kinderboekenlied](#) van Kinderen voor Kinderen. Er is een videoclip en een [clip met de songtekst](#). Op [Leesplan.nl](https://www.leesplan.nl) vind je Lessuggesties bij bekroonde boeken en andere topboeken Kinderboekenweek 2020.

2). Luister daarna naar de boekentips vanaf 25:45 min in de podcast. Laat de boekomslagen op het digibord zien. Lees een fragment uit de boeken voor en laat de leerlingen raden bij welk boek het fragment hoort. Welke boeken spreken de leerlingen het meest aan? Houd een stemming in de klas.

TIP!

Volg het voorbeeld van Frank van Pamelen en maak samen het Langste gedicht van de klas of van de school. De leerlingen maken individueel of in groepjes een couplet voor een lofdicht op hun stad, dorp of wijk: wat is er te zien en te beleven, waar zijn ze trots op. De coupletten komen versierd, beschilderd of beplakt elk op een papier van A2-formaat. Op het schoolplein staan de leerlingen naast elkaar en lezen de het gedicht voor. Maak er een filmpje van en plaats het op de website van de school.

3) Leesbeestopdrachten

1) Van 30 september t/m 11 september is het Kinderboekenweek. Open de kinderboekenweek 2020 (op 30 september) in de klas met een leuk filmpje op het Digibord. Bijvoorbeeld met het [filmpje](#) van schrijver Jozua Douglas.

TIPS!

- Voorleesfragmenten van de boeken staan op [bol.com](https://www.bol.com) bij 'inkijkexemplaar'.
- Maak via [mentimeter.com](https://www.mentimeter.com) (type: image choice) gemakkelijk een poll. Zet deze wel even van tevoren klaar. Je kunt de boekomslagen als plaatjes gebruiken. De leerlingen kunnen dan via hun telefoon of laptop (die zijn hier dus wel voor nodig) een keuze maken voor het hen meest aansprekende boek.

Reflecteren

Maak tijd voor reflectie. Aan het einde van de les zet je een timer op vijf minuten. Bespreek met de klas de volgende vragen:

- Wat vond je moeilijk?
- Wat ging goed deze les?
- Wat heb je deze les geleerd?
- Wat zou je volgende keer anders doen?
- Wat heb je daarvoor nodig?
- Kun je met wat je hiervan hebt geleerd ook iets in andere vakken?

LESBRIEF!

& LEESBEESTEN LUISTERVINKEN

4) Duizendpootopdrachten

Dit jaar staat de Kinderboekenweek in het teken van de geschiedenis. Het thema is **En toen?** Lees spannende verhalen over ridders, verplaats je in oorlogstijd of kom van alles te weten over de Oudheid. Je hebt geen tijdmachine nodig om andere tijden te ontdekken.

Maar stel je hebt wel een tijdmachine. Naar welke tijd zou jij dan gaan? Laat kinderen tekenen en schrijven over hun tijdreis. Voor inspiratie bekijk je samen met de klas [de canonvensters](#).

VOORLEESTIPS!

- *Over vroeger en nu; verhalen bij de Canon* van agave Kruijssen, Martine Letterie en Janny van der Molen
- *Lang geleden... De geschiedenis van Nederland in vijftig verhalen* van Arend van Dam

Spel: Wie ben ik? Maak eerst met de klas een inventarisatie van historische personen en onderwerpen (piraat, dinosaurus, galjoen, kasteel). Schrijf de woorden op kaartjes en plak ze op het voorhoofd van de leerlingen. Door vragen te stellen proberen de leerlingen te raden wie ze zijn. De vragen mogen alleen met ja beantwoord worden. Je kunt er ook een zoekopdracht aan koppelen: leerlingen zoeken een boek dat past bij hun persoon of onderwerp en vertellen erover in de klas. Tip: [Jeugdbibliotheek.nl](#), [canonvannederland.nl](#) of de catalogus van de (school)bibliotheek.

TIPS VOOR LEERKRACHTEN

- [De Grote Vriendelijke Podcast](#)
- Geschiedenis verhalen op [Jeugdbibliotheek.nl](#)
- [Canonvannederland.nl](#)
- [Kwestie van Lezen](#) van Stichting Lezen
- [Leesbevordering in de klas.nl](#)
- Recensies jeugdboeken: [jaapleest.nl](#)
- Neem contact op met de lees-mediaconsulent van jouw bibliotheek en informeer naar mogelijkheden bij deze podcast.
- [Mediawijsheid.nl](#): voor o.a. meer informatie over informatievaardigheden
- Kijk op [kinderpodcasts.nl](#) voor meer leuke podcasts

WIST JE DAT?

- Wist je dat Arend van Dam lessuggesties heeft gemaakt bij zijn boeken? Kijk op [www.arendvandam.nl](#)
- Wist je dat schrijvers veel onderzoek doen voordat ze een boek schrijven? Kijk op [ruggenberg.nl](#), kies een boek en volg via 'waargebeurd' het onderzoek.
- Wist je dat je ook naar boeken kunt luisteren? In de [online Bibliotheek-app](#) vind je niet alleen historische jeugdboeken om te lezen maar ook om te luisteren. Tip: zet de app op je telefoon of iPad en laat de leerlingen een luisterfragment horen.

LESBRIEF!

& LEESBEESTEN LUISTERVINKEN

Cubiss en Radorakkers

Leesbeesten & Luistervinken is een initiatief van Cubiss en wordt in samenwerking met Radorakkers uitgevoerd. Cubiss ondersteunt organisaties die zich bezighouden met vraagstukken rondom lezen, leren en informeren. Radorakkers is het eerste media-educatieplatform van Nederland dat vanuit onderwijs beredeneerd content creëert, bekritiseert en corrigeert door mét kinderen radio en podcasts te maken..

Waarom deze podcastserie?

De leesmotivatie en het leesplezier van leerlingen daalt en dat heeft invloed op de leesvaardigheid. Kinderen die onvoldoende lezen lopen kans om als volwassene laaggeletterd te zijn. Die trend moeten we zien te keren. Lezen en praten over boeken en verhalen is niet alleen belangrijk, maar vooral ook heel erg leuk. En al helemaal als je dat als kind kan doen met je favoriete kinderboekenschrijver. Een goed voorbeeld doet goed volgen, want lezen leer je door voorgelezen te worden en door zelf te lezen.

Leesplezier

“Ieder kind een lezer! Dat is een uitdaging voor het onderwijs en haar partners zoals bibliotheken om samen dit doel te bereiken. Lezen is essentieel voor leren op school. Want wie -met plezier- kan lezen, kan de hele wereld aan en doet mee in onze steeds meer geletterde en multimediale maatschappij. Wie goed leest en teksten begrijpt, kan kennis verwerven en zich goed ontwikkelen. Als een kind met plezier een boek heeft gelezen, zal het daarna sneller een nieuw boek pakken. Meer lezen -met plezier-, betekent beter zijn in taal. Dat ieder kind een lezer wordt!

Werken aan taal en media

Deze podcast gaat over lezen, maar leerlingen werken ook aan andere vaardigheden, zoals mondelinge taalvaardigheden. Het luisteren naar een podcast nodigt kinderen uit actief na te denken over wat er gezegd wordt. Dat doe je door kinderen te stimuleren gericht en op een bepaalde manier te laten luisteren naar aanleiding van een opdracht. Daarnaast draagt het kritisch en begrijpend luisteren bij aan woordenschatontwikkeling. Kortom: door ook te luisteren én zelf te reproduceren, beklijft taal beter bij kinderen. Ook digitale vaardigheden komen aan bod. We laten de leerlingen extra informatie zoeken en leren ze meer over het medium radio en podcast.

Meer weten? Kijk op www.cubiss.nl en www.radorakkers.nl

TIPS...

- Organiseer aanvullend op deze podcast een workshop over podcasts of radio maken.
- De podcast is te vinden via www.leesbeestenenuistervinken.nl en via het Leesbeesten & Luistervinken-kanaal op Spotify.

Mede mogelijk gemaakt door

Provincie Noord-Brabant

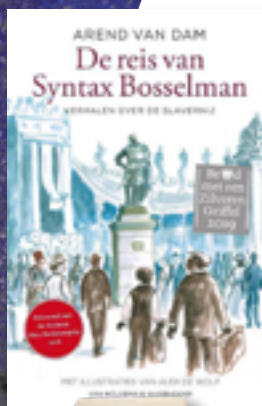
BOEKENTOP 5

& LEESBEESTEN LUISTERVINKEN

Uit de podcast met
Arend van Dam

KinderBoekenCast - top 5

- 1 - *De reis van Syntax Bosselman*
Arend van Dam
- 2 - *Alfabet*
Charlotte Demantón
- 3 - *Het beest met de kracht van 10 paarden*
Lydia Dijkstra
- 4 - *De avonturen van de dappere Ridster*
Janneke Schotveld
- 5 - *Uit elkaar*
Sylvia Weve

1

2

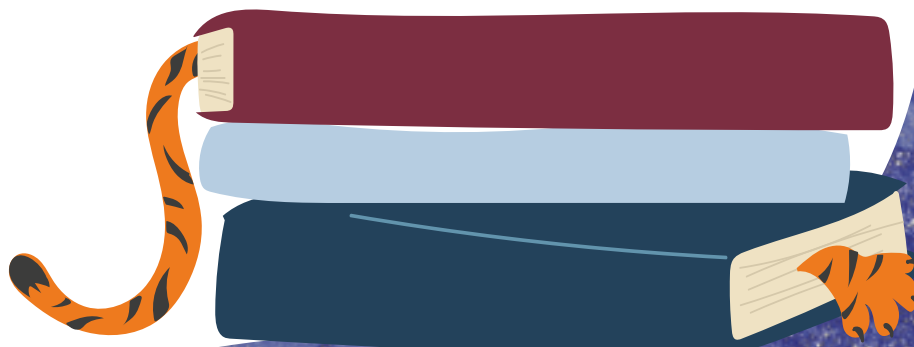
3

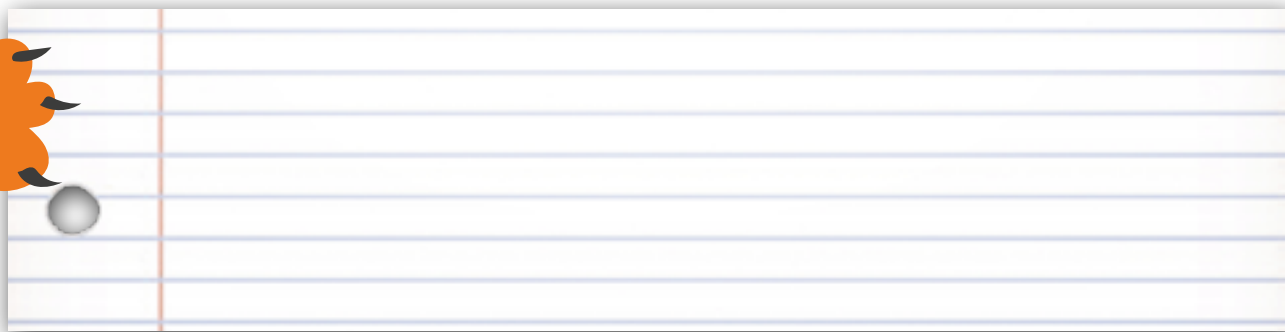
4

5

Stap 1: Introductie - Wat weet jij al van de schrijver in de podcast?

Stap 2: Luisteren - Wat heb je gehoord in de podcast? Vul de woordspin in.

Stap 3: Omcirkel in de woordspin 3 dingen die je interessant vindt en waar je meer over wilt weten.

Stap 4: Kiezen - Kies één van de omcirkelde woorden. Wat wil je hier nog meer over weten?

Stap 5: Brongebruik - Welke bronnen ga je daarvoor gebruiken?

Stap 6: Informatie zoeken - Zoek de informatie op via de bronnen die je bij stap 5 gekozen hebt.

Stap 7: Opschrijven - Schrijf op welke informatie je bij stap 6 gevonden hebt.

Stap 8: Controleren - Controleer stap 4. Heb jij een antwoord gevonden op jouw vraag?

Welk boek uit de top 5 wil jij lezen?

.....

.....

.....

